Anul I. — Nrul 16. Prețul unui exemplar 4 Lei. Timișoara, 9 Octomvrie 1927.

SVASTICA BANATULUI

ORGAN SĂPTĂMÂNAL AL LIGII APĂRĂRII NAȚIONALE CREȘTINE

De sub președinția D-lui Prof. A. C. CUZA

ABONAMENTUL PE UN AN
Pentru plugari și muncitori Lei 200 | Pentru bănci și fabrici Lei 500
Pentru intelectuali . . . „ 300 | Abonament de sprijin „ 1000
Jugoslavia 200 Dinari :-: In America 4 Dolari

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
TIMIȘOARA
I., Str. Gheorghe Coșbuc 2.

Editor-proprietar:
ALEXANDRU TIERANU

Sărbătorile Jidanilor

Sărbătorile naționale catastrofale, satanice

Hanuca — serbătoarea luminilor — amintește profanarea Templului, de către Regele Antioh IV Epifan, al Grecilor din Siria, de urgia cărora i-a salvat, pe Jidani „Macabeii", prin luptele lor, care au dat putința restabilirei și „Inaugurărei Talmudului" cum se mai și numește serbarea cu aprinsul luminilor (Cartea Macabeilor I 1—43). Această serbare este mai cu deosebire făcută — ca și „Purimul" — să-i întărească în ura lor împotriva „goimilor", și este dar și ea o serbătoare națională catastrofală, satanică.

Roș Hașuna — serbarea „anului nou", în ziua de 1 Tișri — se mai numește și serbătoarea „trimbiților" (Leviticul 23, 24): *zi de repaus, amintire cu „sunet de trimbițe și zi sfântă".*

„Trimbițile", cari se sună în ziua aceea — cântându-se Psalmul 47 de trei ori, în toate Sinagogiile lumei — sunt trimbiți simbolice, însemnând triumful Jidanilor asupra tuturor popoarelor „goimi". *„Roș Hașună",* este dar și ea mai cu deosebire, în spiritul și în consecințele ei, o serbătoare națională, catastrofală, satanică.

Iom Kipur — se mai numește și *„serbătoarea reconcilierii",* — se înțelege a reconcilierii cu Dumnezeu, postind toată ziua pentru „iertarea păcatelor": că nu au îndeplinit întocmai porunca legei de prădare, robire și ucidere a „goimilor", așa precum li se scrie la Tora, în a doua lege (Deuteronomiul 7, 16): *ca să piardă toate popoarele pre care Dumnezeul lor Iehova, le va da lor.*

A. C. CUZA.

D-l N. Titulescu
senator al Universității din București

Sâmbătă a avut loc alegerea de senator al Universității din București. Dintre 117 înscriși 90 au votat.

Au obținut:

N. Titulescu .	61	voturi
N. Iorga . .	22	„
S. Mândrescu	6	„
Anulat . . .	1	„

In urma voturilor primite, d-l N. Titulescu a fost proclamat de ales.

Leon Daudet
sigur de răsturnarea republicei în Franța

Din Amsterdam se anunță că Leon Daudet se află actualmente în Olanda, unde ține conferințe în diferite orașe. El a declarat că se va întoarce în Franța, când va avea poftă și a dat asigurări că, peste un an sau doi regaliștii vor da o lovitură de stat, distrugând republica. Idealul regaliștilor este astăzi fascismul italian. Din Olanda, Daudet va pleca la Roma, unde va avea o întâlnire cu d. Mussolini.

Dl. Leon Daudet este conducătorul mișcării naționaliste-antisemite din Franța.

Unitatea națională

In „Indreptarea" din 5 l. c. dl. M. Burillianu publică sub titlul: „Un strigăt de alarmă", scrisoarea unui cheferist din Banat, în care se zice:

„Vă urăsc fraților din Ardeal cu scârbă și-acum o spun și o arată.

„Țărănimea este istovită materialicește. Economia țărănească până în gât datoare la bănci străine, căci băncile românești parte au falimentat iar parte își trăesc ultimele luni. Comerțul românesc a dispărut!

Băncile străine au acționarii cei mari la Pesta și Viena, deci vlaga țării acolo se scurge și asta o vede țăranul și zice: dacă aurul meu merge la Budapesta atunci de ce să nu mă stăpânească ungurul, care îmi va da drum de fer și dări bune cu viață tihnită".

„Poporul de-aici, din provinciile alipite a fost adus în stare să fie mai rău patriot de cât oricare străin."

La aceste rânduri, dl. Burillianu adauge:

„Frații pe care i-am dezrobit și acum ne urăsc, lăsați în voia propagandei desfășurată de agenții iredentismului maghiar au fost hrăniți zi de zi cu idea falșă că „era mai bine sub unguri". Neajunsurile stării de după război au ajutat mult ca această sămânță a neadevărului să încolțească și să crească în sufletele românilor."

„Și, în fața acestei stări nenorocite de lucruri, ce fac oare, oamenii cu răspundere din această țară?"

Scrisul cheferistului lipsit de adevăr și bun simț, precum și îngrijorarea dlui Burillianu, ne obligă ca să răspundem, pentru a arăta adevărul în chestiunea discutată.

Este adevărat că starea economică a țăranului bănățean, inspiră toată îngrijorarea, dar nu CORESPUNDE ADEVARULUI AFIRMAȚIA, CA DIN SUFLETUL NOSTRU AR FI PIERIT ORI CE SENTIMENT NAȚIONAL.

Nu tolerăm o asemenea învinuire și protestăm cu energie, fiindcă este un neadevăr.

Dl. Burillianu să poftească la noi și se va convinge, de inexactitatea informației primite dela dl. cheferist.

Ce privește ura bănățenilor manifestată față de **CĂTEVA** elemente venite, din vechiul Regat, este o realitate. Majoritatea acestor elemente se compune din pleva societății vechiului Regat și au fost aduse aici drept recompenză pentru serviciile aduse partidelor dela putere. Sunt plasate aici, fiindcă vechiul Regat nu i-a putut tolera în rangul sau funcția ce o ocupă de prezent la noi. Față de aceste vânturături înferioare, bănățeanul conștient își manifestă tot disprețul și toată ura. Așa se poartă omul conștient față de venitura înconștientă.

NU GENERALIZAM, ci vorbim numai de câteva urcături. **Față de românii cinstiți veniți din vechiul Regat, păstrăm cea mai sinceră stimă și venerație și SUNTEM MÂNDRI, CA-I AVEM IN MIJLOCUL NOSTRU.** Bănățeanul știe aprecia și iubi, și urește de moarte pe cel prefăcut, obraznic sau mincinos.

Elementele venite aici, din vechiul Regat, au fost și sunt primite și tratate, AȘA CUM O MERITA, pentrucă bănățeanul în primul rând este român, apoi bănățean.

„Regionalismul" bănățeanului se restrânge la simple teorii ziaristice sau asupra câtorva mici societăți de cafenea. In masa poporului nu există și nu poate exista, fiind ceva contrar firei sale.

Nu știți ce efect desastruos produc demagogile propagandei electorale asupra poporului? Nu vedeți, că nu mai are încredere în pătura intelectuală, pentrucă mereu este mințit și sedus.

Cine cutează să afirme, că aceasta justă neîncredere față de cei cari l-au mințit și înșelat ar fi egală cu lipsa simțului național și patriotic al țăranului bănățean?!

Se poate, că nefericitul și îngrijoratul cheferist de mai sus să facă și el parte din amintitele elemente aduse de vânturile politice pe aceste plaiuri și atunci de sine înțeles, că bănățenii nu manifestă nici o simpatie față de el. L-au batjocorit și huiduit, nu știm, dar putem afirma aproape cu siguranță, că în ultimul caz, el, cheferistul este vinovatul, nu pentrucă este „regățean", ci pentrucă va fi cumva dur sau necinstit față de public sau stat, — sau va fi cumva un excroc, care prin asemenea apucături josnice încearcă să-și câștige merite în mijlocul semenilor săi naufragiați politici.

Odată pentru totdeauna să se știe, că nu primim lecții de naționalism sau patriotism dela nici un cheferist anonim nici nu tolerăm ca dl. Burillianu să fie îngrijorat de soartea naționalismului, la bănățenii români, pentrucă ne simțim tari și puternici pe acest teren. Afirmația noastră o putem proba cu mii de dovezi, din timpurile vechi, până în ziua de azi. Țăranul bănățean este privit drept model de conștiință națională, de către mulți oameni de bine din vechiul Regat. Cu toate defectele lui mărunte, el se afirmă și se manifestă pretutindeni, ca bun român și credincios cetățean.

Avem și noi uscăturile noastre, cum este firesc să fie, dar nu se admite ca să fim judecați după faptele lor înconștiente.

Imi exprim îngrijorarea asupra superficialității cu care domnii, cari scriu la cotidianele din Capitală, tratează diferite chestiuni de mare importanță, fără se le cunoască îndeajuns și prezintă concluziuni și soluțiuni greșite și jignitoare.

De ce se luptă pentru unirea sufletului tuturor românilor atunci, când neamul nostru românesc de mult a înfăptuit această unitate. Suntem desbinați numai pe teren economic, politic și confesional. In colo suntem uniți în toate și pentru totdeauna.

A. T.

Pentru coloniști

Dl. Dr. Iuliu Coste, prefectul județului Timiș-Torontal, a înaintat d-lui Prim-ministru I. I. C. Brătianu, un memoriu, în care arată felul cum s'au făcut colonizările ungurilor, sub trecuta stăpânire maghiară în Banat.

Suntem recunoscători d-lui Dr. Coste pentru interesul arătat față de nenorociții nostri frați, aduși din alte ținuturi, cu promisiuri frumoase, ca atunci, după ce și-au vindut acasă toată averea, ca să-și facă banii necesari pentru a începe o nouă viață, ajunși la locul destinat, să fie lăsați în voia Domnului.

Acești nefericiți și-au vindut casa părintească și petecul de grădină, moștenite dela moși-stremoși, pentru a le schimba cu câteva jughere din pământul roditor al Banatului. Au primit pământul promis, dar numai în arendă. Nu au casă nu au masă, ci stau pe capul satului de vai și amar de ei.

Bine a făcut dl. Dr. Coste, că a deschis capul domnilor de sus, pentrucă majoritatea lor habar nu au de felul cum trebuesc făcute colonizările.

Acești domni au avut cuvântul decisiv în chestiuni ce nu cunosc și au dictat măsuri, fără să cunoască valoarea și urmările lor.

Colonizare nu s'au făcut nici până azi, în Banat. Cea ce s'a făcut sub titlul de colonizare, este o simplă încercare naivă, ca să nu o numesc de o jucărie a analfabeților.

Ministerul de Agricultură și Domenii mai în tot anul își schimbă funcționarii chemați să rezolve aceasta problemă. Fiecare funcționar nou venit, mai întâiu anulează sau schimbă dispozițiunile luate de antecesorul, său și aplică „sistemul" și „ideelet" sale. Rezultatul este, că la amintitul Minister nu există continuitate, ci zăpăceală, iar nenorocitul român, botjocorît de „colonist", în fiecare an este mutat în alt lot, indiferent, dacă și-a zidit sau ba, o casă, pe lotul avut. Așa se prezintă colonizarea la noi în Banat.

Toată vina o poartă sistemul de a guverna, fiindcă imoralitatea zace însuși în acest sistem: Aderenții partidului ajuns la putere, pretind să ajungă la post, care de care mai sus. Funcționarul cinstit și capabil trebue să plece, ca să facă loc noului venit, elegant, parfumat și pudrat, care își ocupă postul, dându-și aere par'că ar fi cel mai mare savant al lumii, când în realitate, nu este altceva, ea o simplă mediocritate din neam prost, care începe a pune în aplicare diferitele „sistemuri" asupra căror a auzit vorbindu-se ceva, dar nu a înțăles nimica.

Iată importanța memoriului dlui Dr. Coste. Numai să fie înțăles de cei de sus și să nu alunece în mâna unui „specialist" de calibrul descris mai sus.

O nouă speranță pentru nenorociții noștri coloniști și pentru cei cari își dau seama de importanța națională a problemei de colonizare. Cealalți nu înțăleg, că țara nu poate trăi în siguranță, atât timp, până când nu-și crează o puternică cetățuie românească, la granița ei de Vest. Cu ungurii, șvabii și jidanii Banatului nu putem apăra interesele vitale și naționale ale poporului românesc din România-Mare.

S'a descoperit o organizație jidovească de spionaj pentru soviete

Siguranța a descoperit o vastă organizație de spionaj sovietic în capul căreia se află un fost ofițer de stat major din armata rusă, Dolisenmski.

Unul din agenții acestei vaste organizațiuni, dr. Tekenovski domiciliat în strada Duiliu Zamfirescu, a denunțat Siguranței existența în țară a organizației, dând ample amănunte asupra ei.

In urma acestui denunț Siguranța a început cercetări discrete cari au condus la descoperirea tuturor agenților sovietici.

Cercetările au descoperit că una din principalele agente era Maria Loebel, avocat, membră a baroului de Ilfov, cu care avea corespondență scrisă cu cerneală simpatică.

Prin Maria Loebel, se făcea legătura cu Basarabia, pentru Soviete.

In orașul Roșiorii de Vede, legătura cu țările balcanice, o făcea d-ul Zilberman, fratele prietenei lui Pavel Schor.

Agenții lucrau sub nume false astfel: Maria Loebel era denumită Pavlova, Tekenovski denumit Nicolae Potemkin, Pavel Schor, denumit Vera Serb; iar Galoscimik, șeful organizației dela Praga, se denumea Rudolf.

Goloscinic avea corespondențe directe cu organizația din țara noastră și tot el o alimenta cu mari sume, plătite în dolari.

Un căpitan medic, amestecat în spionaj.

S'a mai dovedit că soțul dnei avocat Loebel, căpitanul medic Loebel, nu era strein de legăturile pe care le avea soția sa cu Pavel Schor și Tekenovski.

Corespondența care vinea la Rădăuți unde locuiau cei doui soți, a fost găsită la percheziția făcută de comisarul special Gheorghiu, ascunsă într'o sobă.

O nouă dovadă, că jidanii ne vind țara și neamul. Ei ne jefuesc, ne batjocoresc pretutindeni și ne spionează, iar la urmă, tot ei urlă, că sunt persecutați. Spurcată rasă!

Un monument lui Eminescu. La Iași s'a format un comitet pentru a ridică un monument marelui poet român Mihai Eminescu. Au fost prezentate mai multe lucrări de sculptori și comitetul a amânat data examinării lucrărilor prezentate.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Monumentul măgarilor

Cine ceteşte aceste două cuvinte, va crede, că în realitate există undeva un monument ridicat în cinstea măgarilor cu patru picioare.

Se înşeală amar, fiindcă un asemenea monument încă nu există. In schimb există un monument ridicat acum 100 de ani, în cinstea unui rabiu jidan, la Timişoara, în vechiul cimitir jidovesc din Cetate. De el vorbim. Dar nu pentru a profana mormântul rabinului făcându-l măgar, ci pentru a demonstra măgărească prostie a multor oameni, cari se duc acolo cu diferite cereri în scris şi le plasează pe mormânt, cu speranţa, că „sfântul rabin făcător de minuni“ are influenţă asupra lui Dumnezeu şi exsperează dela El, îndurarea divină, împlinindu-le toate dorinţele.

Lumea ar crede, că numai copii necopţi la minte ar fi capabili de a se ocupa cu asemenea bazaconii ridicole. Dar lumea de azi este schimbată: Şi oamenii cu pretenţia de a fi serioşi se ocupă de ele.

La mormântul secular al rabinului din Timişoara se perindă tot felul de oameni şi întâmplarea a vrut, ca să aflu de existenţa lui: Trecând întâmplător pe acolo, un mic copilaş îmi întinde o sumedenie de hârţii scrise, zicându-mi: „uite domnule, acestea le-am luat de pe mormântul rabinului făcător de minuni“. M-am interesat şi am aflat dela trecători că în realitate există aici un mormânt al unui rabin, despre care lumea zice, că împlineşte toate dorinţele oamenilor care se adresează lui.

Acasă am desfăcut în linişte pachetul de hârţii şi cetesc:

1. „Dragă rabin sfânt făcător de minuni! Mă rog ţie să-mi dai un prietin bogat, că să ştiu şi eu ce este fericirea, pentrucă până acuma nu am avut parte de fericire. Indură-te şi dă-mi un prietin („drăguţ“ N. R.) şi voi posti în ziua lungă din 1927, ca jidanii.“

„Soţia lui Constantin Licu-lescu“.

Bravo ţie ginte latină! Femee măritată, umblii după amanţi la monumentul unde eşti primul măgar!

Alta:

2. „Sfânt rabin, mă rog ţie, ca să te rogi să mi-se împlinească dorinţa, ca Mariska să devină a mea şi ca să mă iubească şi să nu ne certăm nicicând şi nă nu asculte de cererile oamenilor răi şi ca tatăl meu să câştige procesul şi că părinţii şi fraţii mai să fie sănătoşi toată viaţă (restul lipseşte).

Urmează una cuşer:

3. Rabin miraculos te rog să exopereri ca să mi-se împlinească cererea, ca să reusesc la bacalaureat, acuma. Promit, că atunci, daca-mi succede, voiu da 500 le pentru Keren-Kajemeth şi 1000 lei pentru scopuri jidoveşti. Iţi anticipez mulţumirile mele şi dacă reuşesc voiu fi bun jidan Rosenthal N.

Va să zică, un om cu pretenţia de a i-se elibera certifiatul de „maturitate“, se adresează mortului în felul hebreic: Doamne fă-mi cutare lucru, că te voiu plăti la urmă. Mare încredere au ei în Iahve al lor! Rosenthal plăteşte numai atunci, când i-se rentează afacere.

Notaţi bine, aceasta este mentalitatea jidanilor şi numai aşa înţăleg ei pe Iahve. Acesta este fondul credinţei lor, restul numai formă.

4. Dragă sfânt rabin. Iţi mulţumesc ţie şi lui Dumnezeu, că mi-ai adus bărbatul şi dă-i noroc mare la tot pasul. Iţi doresc an nou fericit!

Iosefi.

Măgarul 4. ţine mai mult la rabin, ca la Iahve, deci îi pofteşte an nou fericit în mormânt.

Măgarul No. 5 se roagă, ca rabinul să dea noroc la David Löbl, fratele lui, ca să poată conduce treburile jidoveşti.

6. Sfânte Rabin, roagă-te pentru fratele meu şi pentru cumnatul meu, ca fratele şi cumnatul meu să fie sănătoşi.

Roth Hermin.

La fel şi celelalte scrisori. Toţi aşteaptă ajutorul miraculosului mort, toţi măgarii se adună la acest monument cu fel şi fel de speranţe, aşteptând, ca scheletul putrezit în seculorul mormânt să producă minunea de a le împlini toate dorinţele, atribuindu-i puteri dumnezeşti.

Inregistrăm acest trist semn de decadenţă intelectuală al timpului nostru cu adâncă îngrijorare de soartea nefericitului nostru popor, rămas fără conducători sufleteşti, pentrucă vedem, că la monumentul măgarilor se perindă şi suflete rătăcite româneşti, seduse prin oculta propagandă jidovească, întreprinsă în folosul blăstămatei lor rase.

Nu îşi dau seama preoţii sfintelor noastre altare, că aceasta propagandă satanică, într-o bună zi ar putea periclita însuşi existenţa Bisericei noastre strămoşeşti?

De ce nu se predică poporului adevărul, de ce nu-l scot din ghiarele ocultei jidoveşti.

E bine ca să se cunoască pericolul cu o ora mai de vreme, ca la un moment dat să nu ne surprindă nepregătiţi.

Datorăm cea mai profundă stimă cucerincilor nostri preoţi, dar le cerem să-şi facă datoria pe deplin.

A. T.

O plângere din spital

Bolnavii români internaţi în diferitele secţiuni ale spitalului de stat din Timişoara, se plâng, că pe ei nu-i cercetează nici un preot român ca să le vindece durerile sufleteşti şi să încurajeze pe cei desperaţi de dureri, în monotonia sipitalului.

Poate că sărmanii suferinzi nici nu ar gândi la aceasta mângâiere sufletească, dacă nu ar vedea pe preotul romano-catolic, care cu o admirabilă pacienţă cercetează în fiecare săptămână pe toţi credincioşii săi din spital. Puţinele sale cuvinte rostite cu blândeţă şi încredere în puterea divină, au un efect mistic asupra credincioşilor, cari se simt întăriţi şi ameliorati, după fiecare vizită a preotului.

Nimeni nu pretinde, ca preoţii să facă slujbe divine sau să ţină vre-un discurs ştiinţific, ci li-se cere o mică atenţie, puţină bunăvoinţă şi câteva cuvinte blânde şi creştineşti.

Ne miră şi ne atinge neplăcut, nepăsarea sau poate desorientarea clerului nostru, care face parte din confesiunea dominantă în ţară. In numele celor bolnavi, cât şi în spiritul lui Hristos, care ne-a lăsat să cercetăm pe cei bolnavi, rugăm pe veneraţii preoţi români de ambele confesiuni, din Timişoara, ca să-şi împartă ocupaţiunile astfel, încât să le rămână câte o oră liberă la săptămână, ca trecând printre paturile bolnavilor din spital, să se revarse şi asupra nenorocitilor o umbră din darul divin, cu care preoţii au fost înzestraţi.

Firea noastră creştinească aşteaptă acest lucru din partea preoţilor români, pentrucă le este datoria s'o facă

Cine-au îndrăgit străinii
Mânca-i-ar inima câinii,
Mânca-i-ar casa pustia,
Şi neamul nemernicia!

M. EMINESCU.

Nerusinare şi obrăznicie

— Un medic jidan violează o pacientă —

Sub acest titlu cetim în gazeta „Clujul românesc“, următorul text:

A făcut mare senzaţie în întreg oraşul faptul nerusinat şi obraznic al unui medic jidan, un anume Knöpfler, care a violat o pacientă. Sunt foarte rar cazurile acestea şi mai ales nu se petrec în astfel de condiţiuni: între medic şi pacientă. De aceea constitue un act de nerusinare complectă. Nu ne mirăm mult, e jidan, care dela natură e obraznic, murdar scârbos şi porc. *Jidanul comite orice nelegiuire fiindcă nu are bun simţ şi respect, el e vulgar şi mitocan.*

Acum e la arest şi va fi dat în judecată pentru abuz, dar va fi scuipat de toţi oamenii cari au bun simţ. Călcat în picioare şi bătut merită pentru indecenţa comisă. Afară cu porcii şi leproşii perciunilor! Nu ne trebuesc nerusinaţi cari să ne compromită şi să ne murdărească. Scuipaţi toţi că aşa meritaţi!

La cele spuse de „Clujul românesc“ spunem numai atât: ne bucurăm, că în fine s'a aflat şi o gazetă politică românească, care să aibe cutezanţa să afirme adevărul, că jidanul este obraznic murdar, scârbos şi porc, de la naştere, adecă prin sângele ce curge în el şi prin rasa căreia aparţine.

Ar fi timpul ca şi celelalte gazete româneşti să înceteze odată cu vecinica preamărire a tuturor neputinciosilor şi cu calomniile ordinare şi să contribue la marea rea acţiune de deşteptare a sentimentului naţional în maselor poporului, sedus de toţi demagogii plătiţi din fondurile „secrete“ ale partidelor.

Vicarul episcopiei sârbeşti din Timişoara

Ştefan Nicolici, a demisionat pe ziua de 1 Oct. crt. din demnitatea pe care o ocupa pe motivul că nici P. S. Sa şi nici Comitetul şcolar sârbesc nu au fost consultaţi la încheerea convenţiunei culturale dintre România şi Jugoslavia P. S. Sa este supărat mai ales pentru faptul că în urma acestei convenţiuni biserica sârbească nu va mai putea susţine şcoli confesionale, pentrucă statul s'a obligat să înfiinţeze pentru sârbi şcoli minoritare de stat.

Burse de specializare în agricultură

Ministerul de domenii şi agricultură a decis acordarea unor burse, prin concurs, în specialitatea agriculturii. Concursul va avea loc la 12 Octombrie c.

Bursele de specializare privesc:

Maşini agricole şi motoare.

Floricultură şi arhitectura peisageră.

Entomologie.

Cererile de înscriere la concurs se vor adresa direcţiunii învăţământului agricol până la 10 Octombrie 1927, însoţite de următoarele acte: actul de naştere; diploma de absolvirea unei instituţiuni de învăţământ superior agricol din ţară.

Pentru specialitatea entomologic se admit la concurs licenţiaţi în ştiinţe.

Se menţionează că la note e gale obţinute la examen, ministerul preferă pe primii diplomaţi ai institutelor superioare agricole în conformitate cu prevederile regulamentului învăţământului superior.

Candidaţii vor trebui să cunoască în vorbire şi scris una din limbile occidentale (franceză, germană sau engleză).

Apponyi recompensat pentru serviciile cauzei maghiare

Pentru activitatea sa la Geneva, Apponyi a fost răsplătit cu o distincţie neobişnuită. Deşi aceasta nu sună prea măreţ, trebue să ţinem seama că până acum nu s'au bucurat de această distincţie decât doi unguri de seamă: Ludovic Kossuth şi Mauriciu Jokay. Această hotărîre a fost luată într'o adunare generală extraordinară convocată numai în scopul de a decerna lui Apponyi această distincţie.

Modificarea legii bacalaureatului

Experienţa căpătată în decursul celor 2 ani de aplicare a legei şi regulamentului bacalaureatului, a dovedit că sunt necesare unele modificări. Dl. dr. C. Angelescu lucrează în prezent la modificarea legei bacalaureatului.

Proectul modificator va fi supus spre aprobare consiliului de miniştri şi apoi va fi depus în parlament imediat după deschiderea lui.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Foiţa „SVASTICEI BANATULUI“

Din istoria poporului roman

O vânătoare în marele circ din Roma

(Traducere din Memoirele poetului latin Quintus Horaţius Flaccus)

(Sfârşitul.)

Aceste animale, la prima vedere, îţi fac impresia cea mai proastă: picioare scurte, burta până la pământ, ochii spălăciţi, încât nu oferă nici o distracţie publicului, care îi batjocoreşte şi huiduieşte. Dovedesc cea mai mare nepăsare faţă de batjocora publicului.

Dar când leii observă pe rinoceri şi încep a urla şi când rinocerii observă pe lei, deodată întreaga lor înfăţişare se schimbă. Diforma masă de carne învie şi devine sprintenă.

Rinocerii ridică capetele şi scot un ton puternic şi neplăcut, par'că ar sufla în nişte trompete de aramă, un ton fără nici o modulaţiune, pătrunzător şi neplăcut pentru urechea omenească, şi cu picioarele din 'nainte sapă în nisip.

Leii par' a se asmuţi între ei, la luptă.

Bat din grozavele lor cozi şi scot nişte tonuri sălbatice, ce vocea omenească nu poate imita.

Se simte, că aceste tonuri îşi au locul în pustinul Africei şi înseamnă: „eu sunt regele“.

La un moment dat un rinocer, face un uriaş salt, spre uimirea publicului, care nu l'a crezut capabil pentru aşa ceva şi se repede de asupra primului leu.

A fost chiar acel leu, care a căscat gura şi a scos urletul înfiorător, amintit mai sus.

Leul aşteaptă ca rinocerul să se apropie de el, examinându-i mişcările. Când ajunge la el, îi pune laba pe 'cap, de care se foloseşte drept proptă, ca să facă un uriaş salt peste animal şi cade la pământ, la o distanţă de cincisprezece paşi, punându-se imediat în poziţie de apărare.

Rinocerul, care nu înţălege, unde a dispărut duşmanul, se întoarce la dreapta şi stânga, până îl vede. Se aruncă din nou asupra leului.

Leul, uşor 'ca o pisică, sare pe păretele din mijlocul arenei, de aci pe spatele rinocerului înfigându-şi ghiarele şi dinţii adânc în slăbina animalului.

Rinocerul încearcă să scuture pe grozavul duşman de pe spate dar, inzădar, fiindcă leul se ţine prins, ca scaiul de oaie. Cu leul pe spate încearcă o mică fugă, fără să scape de el şi drept ultimă încercare de scăpare, se aruncă la pământ rostogolindu-se peste spate, ca măgarul zburdalnic.

Sub enorma greutate a rinocerului, se aud pocnind oasele în leu, care moare turtit sub el. Rinocerul învingător încearcă să se ridice dela pământ, dar nu mai are putere. Ghiarele şi dinţii leului i-au pătruns adânc în trup, până la izvorul vieţii şi ambii rămân morţi lângă olaltă.

După zece minute mai mor trei rinoceri şi doi lei cu burta spintecată.

Rămâne numai un leu vulnerat în viaţă. Cel mai periculos.

Iată că apare un luptător pe arenă.

Un gall înalt, care exercită meseria de luptător în circ, de bună voie, cu capul gol, îmbrăcat peste şolduri cu o uşoară tunică şi cu cisme scurte; înarmat cu un scut rotund şi o scurtă sabie.

Leul, care s'a culcat pe nisip, văzând omul care s'apropie, se ridică în picioare. Abea acuma se vede, că leul sângerează dintr-o rană mare la piept, cauzată de cornul unui rinocer.

Se vede, că mai are atâta putere şi viaţă, ca să poată omorî, numai cu câte o singură lovitură din coadă şi zece aşa nimicuri.

Dar cum leul are putere, aşa omul este isteţ.

Leul îl loveşte cu laba, dar luptătorul se apără cu scutul de metal. Lovitura a fost aşa de puternică, de a doborât pe luptător într'un genunchi. In cădere, el implântă sabia în pieptul leului. Lumina soarelui ce se resfrânge pe lama sabiei, aruncă o scurtă schlipire cea ce arată, că întreaga sabie a dispărut în inima lui.

Leul cască gura sângeroasă, se ridică în două picioare, dar cade la o parte şi se întinde mort pe nisip.

Luptătorul se ridică. Leul l'a atins cu vârful ghiarelor peste umăr şi i-a rupt o bucată de carne. Rana a fost mare, dureroasă, dar nu mortală. Se duce la leu, îşi pune piciorul pe inima lui şi stă în poziţia lui Hercules, aclamat fiind de treisute de mii de oameni adunaţi în circ.

Cu toată puterea şi curajul lui, el devine palid şi se clatină.

Nişte sclavi aleargă la el şi părăseşte arena sprijinit de ei.

Intre timp alţi sclavi înhamă caii la animalele moarte şi le târăsc de pe arenă. Caii, de frică se ridică în două picioare şi sclavii numai cu greu îi pot folosi. Apoi se curăţă şi se netezeşte arena.

Se deschide o nouă cuşcă şi vre-o treizeci de pantere şi leoparzi se aruncă în liber. Aseamănă mult cu pisicele noastre şi sunt lăsaţi o vreme în pace, ca să distragă publicul cu saltările lor comice. Fiecare salt este însoţit de un fel de miaunat, care din depărtare se aseamănă cu miaunatul pisicelor noastre de casă.

Dar iată că întră patru elefanţi cu câte un turn în spate; în fiecare turn câte şase persoane în minunate costume persiane.

Câte doi înarmaţi cu arcuri şi câte douăzecişipatru săgeţi alţi doi cu lance cu vârf de argint, ceace formează un nemai văzut lux (mai târziu a fost întrecut de Caesar, care a lăsat gladiatorilor săi se lupte cu sulite din argint masiv) restul de doi, cu câte o lance şi câte două sulite de aruncat. La apariţia acestor colosuri, leoparzii şi panterele

INFORMAȚIUNI

Regele Mihai la Constanța. Vineri dimineața au sosit cu automobilele dela Balcic, M. S. Regele Mihai, M. S. Regina Maria și Principesa Ileana. Oaspeții au vizitat palatul dela Mamaia unde au rămas câteva ore. Cu un tren special Inalții oaspeți au părăsit Constanța la orele 10.30 seara, pentru Sinaia.

Rectificare: La articolul „Convenția școlară cu Iugoslavia“, publicat în numărul trecut, s'a strecurat o greșală de tipar, pe care o rectificăm: In Banatul dobit, au fost la 1914, 90 învățători români și de prezent numai 26.

Pedepsirea unui protopop. Consistoriul Spiritual Ortodox al Episcopiei Oradea-Mare, după trei ședințe de desbateri, a pronunțat sentința contra protopopului Andrei Horvath, preot la Catedrala ortodoxă, ieri după amiază la orele 17, și trimis în judecată în urma reclamațiunei mai multor credincioși cum că nu și-ar fi făcut datoria cu prilejul parastasului din ziua înmormântărei Regelui Ferdinand I. Numitul a fost pedepsit cu transferarea. Reclamanții, au făcut apel cerând și aplicarea art. 4 al. b) din regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și judecătorești al bisericii ortodoxe, care prevede și degradarea vinovatului. Condamnatul are drept de apel. Noi credem, că și Consiliul de Războiu ar avea ceva de spus asupra cazului de mai sus.

A murit profesorul Pauțu din Brașov. Din Brașov se anunță că profesorul Ioan Constantu Pauțu, dela liceul Șaguna, a încetat din viață în ziua de 26 Septemvrie. Defunctul era colaborator la mai multe ziare ardelene și e autorul unui volum de schițe și nuvele și a numeroase lucrări didactice. Inmormântarea va avea loc Vineri la orele 3 după amiază în cimitirul bisericei Sf. Treime de pe Tocile.

Crematoriu la București. In București se ridică un cuptor pentru a arde cadavrele oamenilor morți. Asemenea cuptoare sunt de mult instalate în toate orașele mari din Europa. Cadavrele se bagă în ele și se ard cu aer fierbinte, de ramâne numai o cenușă, care se așează în urne și se poate păstra ori unde. Și strămoșii nostri Romani au avut obiceiul de a arde cadavrele. In România, Bucureștii au primul crematoriu. O ardere costă numai 400 lei.

Ordinul B'nei Ewer. Până în prezent organizația internațională jidovească mondială s'a folosit de loja francmasonă curat jidovească „B'nei B'rith“ pentru a pune în aplicare odiosul lor plan de subjugare a întregii lumi. Așa se vede, că s'a născut vre-o neînțălegere în rândurile lor, ce i-a determinat să înființeze noul ordin francmasonic ce poartă numele B'nei Ever. Incurcă-i drace, până când vor ajunge acolo, ca fiecare să aibe loja sa separată.

Presa de scandal lucrează. Zilele trecute, cotidianele jidovești din Capitală au aflat de bine să comunice o știre mincinoasă în legătura cu armata. Au publicat, că la manevrele pe Dunăre, s'a rupt un pod și zeci de soldați au căzut în Dunăre și s'au înecat. Publicăm mai jos comunicatul Ministerului de război, pentru a dovedi, că anumita presă se folosește de toate apucăturile, ca să-și bată joc de armată. Iată adevărul în cauză: Ministerul de razboi face cunoscut că nu s'a rupt nici un pod de vase pe Dunăre cu ocazia manevrelor ce se fac. Faptele stau astfel: un soldat făcând bae s'a înecat în Dunăre, iar un locotenent de grăniceri a căzut dintr'o șalupă, în dreptul satului Dăeni și deasemenea s'a înecat. Locotenentul se numește Cernescu, iar soldatul Vâlsan Dima.

Avion sfărâmat. Pe aerodromul dela Tecuci s'a întâmplat un grav accident. Un aparat condus de pilotul plutonier Cruceru a căzut dela o înălțime de 50 metri. Aparatul a fost complect sfărâmat. Plutonierul a fost scos mort de sub dărâmături.

Inscrierile *la Facultatea de medicină și farmacie* din Cluj se fac până la 15 Octombrie a. c.

Răzbunarea unui elev din Caransebeș. Domnul profesor Gliboi, dela liceul „Traian Doda“, lăsând repetenți, câțiva elevi, ca să se răzbune, unul a spart geamurile dela locuința profesorului. In urma cercetărilor făcute, s'a stabilit că elevul Romulus Smultea din clasa VI este autorul spargerilor. Ceeace este mai curios este faptul că acest elev a spart geamurile, nu pentru că profesorul l-ar fi lăsat pe el corigent, ci spre a răzbuna pe un coleg al său anume Merișescu Petre, care fusese lăsat corigent. Actele au fost înaintate parchetului.

Nici un ac dela jidan!

Se bat jidanii pentru teatrul unguresc din Timișoara. *Jidanul Oscar Beran a pândit în fața cafenelei „Lloyd“ pe corespondentul ziarului „Brassói Lapok“ și l'a luat la bătaie pentrucă a scris în mod nefavorabil asupra lui în amintita gazetă, în legătură cu teatrul unguresc din Timișoara, la care concurează și Beran.*

S'a iscat o bătaie în toată regula.

Păcat că a lipsit faimosul Fekete, fostul director de Teatru și actualul locuitor al Inchisorii Militare din Timișoara, având și el un cuvânt de spus în calitatea sa de concurent cu un merituos trecut.

Nici un ac dela jidan!

Tânarul Mircea Flondor s'a împușcat din imprudența. Azi dimineață a fost găsit de un pădurar cadavrul lui Mircea Flondor, cel mai tânăr fiu al neuitatului Iancu Flondor. In pădure, lângă cadavru, s'a găsit o pușcă de vânătoare. Flondor lipsea de aseară de acasă și nu se știa ce s'a făcut, fiindcă el plecase la vânătoare, fără să înștiințeze pe nimeni și se vede că, pe când se afla în pădure, s'a împușcat din imprudență.

40 locuri de ucenici vacante. Se aduce la cunoștință copiilor din întreaga țară, cari vor să îmbrățișeze meșteșugul tipografiei, că sunt vacante 40 locuri de bursieri interni în căminul de ucenici din București, Str. Anastase P-nu 41, unde vor primi întreținerea completă. Pentru ocuparea locurilor vacante, se va ține concurs de admitere în ziua de 12 Octombrie 1927, orele 8 dim., în localul școalei Clementa din strada C. A. Rosetti, din București. Concurenții, spre a fi admiși vor trebui să aibă vârsta până la 15 ani și să fi absolvat cel puțin 4 clase primare. Ei vor trece un examen medical și un examen asupra cunoștințelor, în ziua concursului. Cei reușiți sunt obligați a urma cursurile speciale de 3 ani ale Școalei de Arte Grafice, care dă drept absolvenților la reducerea serviciului militar. La clasificare se vor preferi orfanii de războiu. Inscrierile se vor adresa Eforiei, în București, Str. Câmpineau No. 9, în toate zilele de lucru dela 8 dimineața la 7 seara.

Biserică trăznită. In ziua de 27 Sept. c. în timpul unei mari furtuni, Biserica reformată din Mihăieni (Sălaj) a fost lovită de trăznet, cauzându-i pagube mari.

Legiunea română a luptătorilor. In urma intervenției asociațiilor pe luptători din Ardeal, Banat și Bucovina, congresul Legiunii Române, ce urma să se țină în ziua de 2 Octombrie, la București, s'a amânat pentru o dată ulterioară, care se va publica la timp.

Medici școlari. In „Monitorul Oficial“ a apărut un decret al Ministerului Instrucțiunii, în vederea organizării serviciului medical școlar. Prin acest decret se fixează obligămintele medicilor școlari, cari sunt datori să supravegheze sănătatea elevilor prin examinări individuale cel puțin odată pe lună, și mai ales la începutul anului școlar și la înapoierea din vacanțe. Aceste examinări vor fi consemnate în carnetele de sănătate școlare pentru bolile necontagioase, iar în caz de boli contagioase, vor colabora cu medicii sanitari pentru stingerea lor. Medicii școlari vor da o deosebită atențiune tuberculozei și aducându-le la cunoștința părinților și sfătuindu-i asupra măsurilor ce trebuesc luate. Vor ține elevilor conferințe cu caracter medico-social și vor organiza împreună cu comitetele școlare sau așezămintele de asistență ajutorarea elevilor mai slăbuți. Medicii școlari au aceiaș obligație de serviciu ca și profesorii secundari, adică 15 ore pe săptămână. — Să-i vedem la treabă!

Datoriile căilor ferate la diferite firme, cari au livrat mărfuri necesare căilor ferate, se urcă la 700 milioane lei. Așa fiind e de înțeles, că multe fabrici refuză, să mai lucreze pentru căile ferate. Unele fabrici, decât să lucreze fără a căpăta banii la timp, mai bine au redus lucrul. Situația e foarte dureroasă, cugetând că așa au ajuns mulți oameni fără lucru.

Prosecul țiganilor mâncători de oameni, din Cehoslovacia (Moldawa), va fi judecat în anul viitor. Sunt acuzați 46 țigani, cari vor fi apărați de 37 advocați. Actul de acuzare cuprinde 29 pagini tipar, iar dosarul cercetărilor mii de fețe. Procesul va dura probabil o lună.

Dl. Mussolini a căpătat un fiu. D-na Mussolini a dat naștere unui băiat, la vila din localitatea Carpena. Botezul va avea loc astăzi, dându-se copilului numele de Romano.

„SVASTICA BANATULUI“
va lupta ca România să fie a românilor!

Femeia din Rusia de azi. Lady Edward Speneer-Churchill, care se întoarce din Moscova, spune că în Rusia nici o religie nu dureză. Că se renegă acolo căsătoria și toate credințele. Numeroase biserici sunt transformate în cinema sau garaj. De notat e logica Sovietelor, cari ușurând căsătoria, reducând-o la o simplă declarație fără martori, pe care o înregistrează un simplu funcționar dela starea civilă, ușurează divorțul și pune pe femee și bărbat pe același picior de egalitate. De fapt e unirea liberă cu declarație publică.

Tramvaĭ electric la Arad. Primarul Aradului a făcut zilele acestea declarația, că se obligă, ca în primăvara anului 1931, să dea arădenilor tramvaiul electric, atât de mult așteptat. D-sa și-a bazat această declarație pe anumite proecte, pe cari le va înfăptui în cel mai apropiat viitor. In aceeaș ordine de idei, suntem informați, că actualul tren-tramvai va fi scos din circulație, înlocuindu-se cu 14 autobuze mari, date în concesie primăriei, interzicându-se subconcesionările.

Nenorocire la o vânătoare. In comuna Glimboca în apropiere de Caransebeș a avut loc o vânătoare de porci sălbateci la care au participat mai mulți vânători și amatori. Printre vânători era și dl. Virag, judecător din Caransebeș care ocupând loc pe poziție s'a ascuns într'un tufiș. Săteanul Ion Rusu fost primar văzând că cineva mișcă în tufiș și-a închipuit că este vr'un porc. Luând arma la ochi a tras înpușcândul pe judecătorul Virag în brațul stâng. Atrași de țipetele victimei au sărit în ajutorul său toți vânătorii cari l-au transportat la uzinele din com. Ferdinand unde medicul uzinelor i-a dat primele ajutoare. Ioan Rusu a rămas înspăimântat de isprava sa. Se băgați de seama, cu cine plecați la vânătoare, ca să n'o pățiți, ca nefericitul Virag.

Omorât de tren. Miercuri dim. subșeful gării Simeria, d. Popu, traversând șinele în gara Simeria, surmenat în urma serviciului de noapte n'a observat o locomotivă care manevra și care se apropia cu iuteală. A fost călcat și omorît pe loc.

Venizelos pe patul de moarte. Venizelos marele bărbat de stat al Greciei, zace pe patul de moarte în urma unei flebite (aprinderea unei vâni). Nu este nici o speranță ca să scape cu viața. Piere un jidovit și un mare francmason.

---

se culcă pe nisip, par'că voesc să se ascundă de elefanți. Cu toate, că ținuta lor e liniștită, ochii le scapără scântei și scormonesc praful cu coada.

Elefanții se apropie. O panteră sare din loc și scoate un țipăt de durere. O săgeată i-a trecut prin gât. A fost signalul, ca arcașii să arunce o adevărată ploae de săgeți asupra lor.

Lupta începe. Leoparzii și panterele observă, de unde vine atacul, se aruncă asupra elefanților fără să caute locul cel mai potrivit al corpului, pentru atac.

Se izbesc însă de o dublă apărare: inteligența omului și puterea animalului.

Zădarnic înfig ghiarele și dinții în corpul elefantului, care îi prinde cu tromba peste mijloc îi ridică în aer și îi trântește la pământ. Dacă nu moare din atâta, elefantul îl calcă pe cap și-l sfărtește.

Un elefant a prins astfel un leopard și l-a aruncat cu o așa putere, de a zburat în mijlocul publicului. Norocul lor, că leopardul a fost mort, strivit fiind de tromba elefantului.

Leoparzii și panterele, ce încearcă să atase pe elefanți pe la spate, sunt uciși de oamenii din turn, cu sulițe și săgeți.

Astfel în scurt timp se ucid toate panterele și leoparzii înfuriați.

Invingătorii părăsesc arena, iar cadavrele se îndepărtează cu cai.

In tot timpul luptei, se aude un zgomot ce vine dintr-o cușcă îndepărtată, par'că s'ar bate elefanții, cea ce se și adevărește la moment.

Cușca se deschide și apare o turmă de elefanți sălbatici. Publicul îi numără cu strigăte de bucurie și satisfacție: sunt douăzeci la număr.

Din partea opusă a arenei se apropie 20 de oameni condamnați la moarte, înarmați cu scuturi rotunde și lance lungi. In dosul lor urmează o grupă de călăreți getului, cu sulițe și arcuri.

O grozavă muzică anunță și acompaniază întrarea lor și se poate vedea efectul instrumentelor războinice asupra elefanților înfuriați.

Când obsearvă, că oamenii se apropie de ei cu intenții dușmănoase, furia lor se potențiază și să pregătesc de luptă.

Câțiva dintre condamnați, dorind să moară mai de grabă, pornesc grăbiți direct asupra turmei înfuriate spre aș înfige sulița în primul elefant, iar călăreții dela o distanță de cincizeci de pași, aruncă o salvă de săgeți asupra elefanților.

Loviți de săgeți, elefanții își dau seama, că de unde vine pericolul.

Pornesc la atac asupra călăreților într'un galop nebun de se cutremură pământul, mai repede, ca caii de cursă, trec peste rândul condamnaților la moarte, dintre cari pe câțiva îi calcă în picioare și se aruncă cu tromba ridicată în sus, asupra călăreților.

Călăreții îi întimpină cu o a doua salvă de săgeți și încearcă a-și stăpânii caii speciați, ce se ridică în două picioare, ca apoi sforăind să întoarcă spatele și să fugă cu călăreț cu tot.

In câteva clipe, călăreții, condamnații și elefanții, formează un enorm tumult, din care în tot momentul se desface câte un cal fără stăpân, spre a se arunca în părău sau spre a-și sfărma capul de părete.

In acest grozav măcel nu se poate deosebi, cine este mai tare.

Un elefant, lovit în ochi, de o săgeată, scoate un ton așa de grozav, de a băgat groază în întreaga turmă de elefanți. A fost un signal, dar nu de retragere, ci la o fugă nebună și desperată.

Se desfac opt sau zece elefanți încă vii, din tumult și se refugiază cu iuteala fulgerului, la locul de unde au întrat. Aci se opresc se razimă de părete, ridică tromba ca și când ar fi cerut iertare și se declară învinși.

Nu am mai văzut un asemenea câmp de luptă, ca arena circului în prezent. Oameni și cai măcelăriți, zac unul peste altul, prezentând cele mai grozave rane. Elefanții morți sunt așa de încărcați de săgeți, de par'că ar fi niște arici uriași.

Oamenii rămași în viață și capabili de a mai purta arma, se adună grămadă și pornesc spre dușmanul învins. La cincizeci de pași se opresc și trimit o salvă de săgeți asupra turmei adunate grămadă.

Dar elefanții nu se mișcă, ci scot cu totul alte sunete; nu tonul metalic de atac, ci niște tonuri de plâns și vaete, par'că ar fi o rugăminte desperată de om. Mai mult ca atâta, cei vulnerați părăsiți de puteri ,cad în genunchi și cer iertare.

In public se aud voci pentru agrațiare. Se poate, că ar fi cerut sfatul Vestalelor, care decid în asemenea cazuri, dacă nu s'ar fi întâmplat, că un elefant grav vulnerat, mânat probabil de focul ranelor, se aruncă singur asupra oamenilor.

Intr'o clipă e în mijlocul lor și macină cu tromba și cu picioarele lui grozave.

Soldații și condamnații înfuriați de acest atac, se aruncă și asupra celorlalți elefanți, cari nu se mai apăra, ci stau liniștiți lăsând să fie omorâți. Așa se vede, că după ce s'au predat ei nu mai au dreptul de a se apăra.

După acest masacru, se termină și ziua. Au fost uciși 25 oameni, 40 cai și toți elefanții.

Jocurile au mai durat trei zile, în cari au murit total: 100 de oameri, 50 cerbi, 60 pantere și leoparzi, 4 rinoceri, 30 elefanți și 200 lei.

Să nu se creadă, că este cel mai mare număr de animale ucise în circ. Iuliu Caesar, ca dictator a dat jocuri, unde s'au ucis 400 lei, iar Impăratul nostru Octavian, mi-a declarat, că în timpul domniei sale, el a lăsat să se ucidă în diferitele circuri 3500 de animale sălbatice, între cari 1000 de lei.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Din viața satelor noastre

Dorind să avem ştiri din toate părţile rugăm pe toţi Românii de bine să binevoiască a ne înştiinţa despre toate întâmplările, despre toate neajunsurile, necazurile, durerile şi nedreptăţile care le suferă precum şi despre tot ce cred că ar interesa lumea mare. Rugăm însă pe aceşti preţioşi şi inimoşi informatori să ne comunice acestea ştiri numai dupăce s'au convins despre adevărul lor, ca să fie şi ei şi să fim şi noi scutiţi de neplăcerile falşificatorilor cu voie sau fără voie. Căci atât autorii cât şi informatorii răspund pentru informaţiunile date.

„Redacţia“

Rugăm pe onoraţii abonaţi, ca să binevoiască a achita măcar o parte din preţul abonamentului, pentru a ne scăpa de grijele materiale care îngreuneaza administraţia.

*

Din partea noastră promitem, că ne vom da toată silinţa de a o menţine la un inalt nivel naţional şi patriotic, aşa cum neam angajat prin jurământ faţă de L. A. N. C.

*

Rugăm pe toţi prietinii noştri, caror le trimitem mai multe exemplare de gazetă, că la finea fiecărei luni să ne trimită sumele incasate şi gazetele nevândute.

*

Cine vrea să vândă săptămânal, la sate, gazeta noastră cu bucata, acela să se adreseze administraţiei şi să ne scrie, câte numere să-i trimitem.

—

Bocşa-română. O trăsură condusa cu împrudenţă a fost surprinsă de trenul Nr. 164, pe şinele ce duc la Fabrica de maşini agricole din Bocşa-română, care a sfărâmat-o complect. Birjarul a scăpat cu răni uşoare.

Curtici. In noaptea de 26—27 Septembrie, hoţi — rămaşi necunoscuţi — au întrat în curtea locuitorul Ciupuliga Pavel, din com. Curtici şi au furat doi cai, în valoare de 18.000 lei. Sunt bănueli, că răufăcătorii i-au trecut peste frontieră.

Jimbolea. Locuitorul Adam Konrad, în etate de 63 ani a început o dragoste cu fetiţa Barbara T. în etate de 13 ani. Vecinii au dat peste el şi l'au denunţat jandarmerie. Bătrânul a dispărut din localitate. Jandarmeria îl caută.

Nadăş: Primariei comunale i-a fost impus primpretorul Weisz, anul trecut, ca să cumpere un medicament cunoscut sub numirea de „Distol“, pentru preţul de 3000 lei, cea ce s'a şi făcut. Acest medicament şi astăzi mai zace în dulapul primăriei fără nici un folos. Ne întrebăm pentru ce se impune o asemenea risipă din banii comunei, atunci când nu este nici o nevoie, fiindcă toată lumea ştie, că medicamentul, care ar fi fost potrivit de a împiedeca enorma mortalitate de călbază, la oi, — a sosit atunci, când toate oile erau de mult moarte. Aşa se vede că dl. Weisz înţălege să deschidă şi câte o farmacie în fiecare primărie, atunci când prin aceasta ar putea ajutora materialiceşte pe patronii politici.

Secusigiu. In ziua de 4 l. c. s'a prezentat o delegaţie de săteni, în frunte cu primarul comunal, la Prefectura judeţului, ca să ceară suspendarea notarului comunal Iosif Kehrer, pe care îl învinovăţesc, că ar fi delapidat suma de 11.000 lei, din banii comunei. Se cere o severă anchetă.

Şimandul de jos. Locuitorul Cadat Florea a fost aflat spânzurat în podul casei sale. Cauza sinuciderei nu se cunoaşte.

Ţărmure. La 28 Septembrie a fost găsit în fundul apei Crişului, în marginea comunei Ţărmure, cadavrul unui prunc născut de curând. Din cercetările făcute, s'a dovedit că mama criminală ar fi fost femeia Fecia Nedesy, din com. Ţărmure.

Topolovăţul mare: In ziua de 1 l. c., săteanul Sima Roman a prins cinci cai în porumbul său şi i-a dus la Primărie. Era la ora 11. Primarul a fost la birt. Primarul a ordonat ca să se facă evaluarea pagubei. S'a constatat o pagubă de unamie lei. In ziua de 3 l. c. primarul alcoolist a atăcat pe Sima Roman cu cele mai murdare înjurături şi l-a dat afară din Primărie. Aşa înţelege să-şi facă datoria.

In luna August a strigat către Sima Roman în birtul lui Koch, că lui nu-i porunceşte nici primpretorul, nici subprefectul, nici prefectul. El este „stăpânul comunei“ şi numai Regele este în stare să-l scoată din slujbă, dar altul nu. Asemenea oameni sunt toleraţi în serviciul administrativ.

Visag. In ziua de 28 Septembrie, în timpul unei furtuni a fost lovită de trăsnet, familia Penţa din Visag, care se afla la munca câmpului la cules de porumb. Dintre cei trăsniţi, Ana Persida şi Petru Penţa, în stare gravă, au fost transportaţi la spitalul judeţean din Lugoj.

Primăria comunală Bazoş.

No. 1221—1927.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală că **în ziua de 12 Octomvrie, ora 11 a. m.**, se va ţine la aceasta primărie licitaţie publică, cu oferte închise şi sigilate pentru construirea unui „monument a eroilor căzuţi în războiu“ conform planului şi devizului.

Ofertele vor fi însoţite de garanţia de 10% la sută, în numerar sau în efecte de Stat, supra oferte nu se primesc.

Nu vor fi admişi a licita de cât acei ce produc dovezi de capacitate.

Licitaţiunea se va ţinea cu respectarea dispoziţiunilor art. 72-83 din legea contabilităţi publice.

Condiţiunile, planul şi devizul se pot vedea în fiecare zi de lucru între oarele oficioase în biroul notarial.

Bazoş, la 12 Sept. 1927.

Notar: **Martin.** Primar: **Cuciuc.**

Primăria comunală Bazoş

No. 1050—1927.

PUBLICAŢIUNE DE LICITAŢIUNE.

Se aduce la cunoştinţă generală că **în ziua de 12 Novembrie 1927, ora 11 a. m.** se va ţinea la aceasta primărie, licitaţiune publică cu oferte închise şi sigilate pentru procurarea a 120.000 buc. cărămidă arsă făcută de maşină, cl. I şi 25.000 buc. ţiglă ne colţuită cl. I.

Ofertele vor fi însoţite de o garanţie de 10% la sută în numerar sau în efecte de Stat.

Licitaţiunea se va ţinea cu respectarea dispoziţiunilor art. 72-83 din legea contabilităţii publice.

Condiţiunile se pot vedea în fiecare zi de lucru între orele oficioase în biroul notarial.

Supra oferte nu se primesc, primăria îşi rezervă dreptul a accepta aceeia ofertă care în toate punctele de vedere va fi mai avantajoasă.

Bazoş, la 12 Sept. 1927.7

Notar: **Martin.** Primar: **Cuciuc.**

SFATURI

Cum poţi cunoaşte caracterul bărbatului, observându-l în decursul — mesei!...

— Sfat fetelor —

Dacă voim să cunoaştem caracterul unui bărbat pe care avem intenţia să-l luăm de soţ, nu avem decât să-l observăm în timpul mesei. Acesta e sfatul ce îl dă mai nou o revistă franceză.

Mâncatul e pentru bărbat acţiunea cea mai indiscretă şi mai nefăţărită. La mâncare poţi cunoaşte pe un bărbat ce e şi cine e. Fetele ce voiesc să-şi lege viaţa de alesul inimii lor, să nu neglige a-şi observa odată şi la masă fiinţa dragă, şi vor fi în curat cu caracterul logodnicului. — Dacă descoperirea nu le face fiori pentru viitor, îşi vor primi bărbatul închizând ochii la alte defecte eventual descoperite, simţind în ele energia de a combate şi a netezi ce va fi defectuos în soţul lor. Dar vai câte se înşală în socoteala asta a lor.

Dacă bărbatul pe care îl observăm, umblă în decursul mesei sgomotos şi grăbit cu furculiţa şi cu cuţitul, împărţindu-şi mâncarea ce şi-a scos'o pe farfurie, în două trei bucăţi mari, pe cari le înghite cu lăcomie şi aproape nemestecate, să ne ferim de el. Se înşală cine numără atari persoane între gurmanzi. Ei sunt nişte oameni cu totul lipsiţi de însuşirile bune. Un astfel de bărbat e în vieaţă dur din cale-afară, nepăsător, nu va respecta curăţenia vieţii casnice, nici nu-i va înţelege nicicând farmecul.

Dacă bărbatul ce ne interesează, se va scula dela masă asudat şi roşit de prea deasa gustare a vinurilor diferite, pe cari nu întârzie să le tot laude, gustând din greu, iar după masă îşi scobeşte dinţii în mod bătător la ochi, ba îşi va permite chiar deschelerea câtorva nasturi dela vestă, să ştiţi că acestui om îi lipseşte cu desăvârşire creşterea, îşi va privi nevasta numai ca pe-o bucătăreasă, ce are datorinţa să-i fiarbă bine!

Unul ce arată plăcere prea mare pentru mâncările dulci, e cu siguranţă nervos şi capricios; preferă însă o friptură sau o brânză, asta ne arată pe omul sănătos, plin de vieaţă şi mai flegmatic.

Cei ce mănâncă pâne multă, sunt iubitori ai naturii cu fire visătoare, şi nu pot înlocui adevărul cu minciuna niciodată.

Dacă bărbatul va mânca ce i se serveşte, fără să-i dea mâncării multă atenţie ori să-şi arate preferinţă pentru careva din plese, şi după masă uită întreg meniiul, aşa că nu-şi mai aduce el aminte de ce a mâncat 'nainte cu o oră, — e iar un năcaz pentru unele mirese. El nu va da multă atenţie... pălăriilor nevestii, nici îmbrăcămintea nouă nu-i va lăuda-o... Şi câte sunt, Doamne, pe cari le supără, că bărbaţii caută la nevestele lor nu toalete cu croi perfect — ci o inimă bună şi curată...

Iubite cetitoare, preferiţi bărbaţii cari nu preţuiesc prea mult mâncarea, aceia vor preţui cu atât mai mult o nevestică iubitoare, ce ştie să-i răsplătească iubirea cu toată curăţenia inimii ei.

(„Cosinzeana“)

*

Feriţi-vă de beţie!

Spirtul sau alcoolul, este o otravă periculoasă pentru poporul nostru şi pentru întreaga omenime. El produce tot felul de morburi şi îndeamnă pe beţiv la fapte rele şi fără de legi. Arde şi otrăveşte trupul omului, aşa, că toate boalele pot întra în el, fiindcă nu are puterea de a se feri de ele.

Beţivul este o pacoste pe familie. Copii ce se nasc din părinţi beţivi sunt proşti şi nu cresc.

Alcoolul îndeamnă pe om la trândăvie şi beţivul nenorocit îi-şi bea toată averea, de îi rămân copii pe drumuri, goi, flămânzi şi vai de ei. Fie el cât de bogat, beţia îl aduce la sapa de lemn.

In satele lipsite de lumina culturei se vede cum se îmbogăţesc cârciumarii jidani pe spatele bietului ţăran român. A venit adus de vânturi din Galiţia cu straiţa 'n băţ şi peste câţiva ani, ajunge boer în sat. Toate averile plugarilor se strecoră în buzunarul lui, în cea mai scurtă vreme.

Mai este încă ceva important: Jidanul nu vinde beutura aşa cum a lăsat-o Dumnezeu, ci o fabrică singur, din diferite extrase şi esenţe foarte otrăvitoare. Amestecă vitriol la ţuică, ca să apară mai tare. Avem ţinuturi întregi unde se consumă numai beuturi fabricate din otrăvurile jidoveşti. Ţinuturi întregi sărăcesc şi am avut cazuri, când într'o singură zi au murit deodată 8 ţărani otrăviţi de beutură falsificată.

Fugiţi de alcool, care este un mijloc drăcesc în mâna jidanului, cu care se distruge neamul românesc.

Caius Pascu
Gherman.

*

Nimicirea şobolanilor

Şobolanul şi şoarecul sunt doi duşmani neimpăcaţi ai omului. Ei fac pagubă şi atunci când află destulă mâncare.

Pentru nimicirea lor se folosesc mai multe mijloace şi anume:

1. Gase otrăvitoare.
2. Mâncări otrăvite cu arsen sau strichnină.
3. Un preparat, care produce o epidemie mortală între ei, fără să fie periculoasă pentru alte animale.
4. Ceapa de mare, uscată şi măcinată, care se amesteçă cu grăsime şi se unge pe pâine.

Dintre acestea recomandăm cele două din urmă, fiindcă nu prezintă nici un pericol de înveninare pentru om sau animal de casă.

Economice

Piaţa banilor la Timişoara: *Dolarul 159 lei, fontul englez 787 lei, francul francez 6·35 lei, francul elveţian 31·20 lei, lira italiană 8·82 lei, socolul 4·79 lei, dinarul 2·85 lei, pengö unguresc 28·33 lei, shilingul austriac 22·82 lei.*

Piaţa cerealelor din Timişoara: *Grâu prima calitate 715 lei, ovăsul 435 lei, secara 610 lei, porumb vechi 580 lei, porumb nou 425 lei, orz 615 lei, orz pentru bere 720 lei. Cartofi 240 lei. Tărâţă 460 lei. Trifoi 44 lei.*

Afară de trifoi preţurile se înţeleg la 100 kgr.

Radio
VIN
şi
BENZIN
la
GH. IOVIN!
De vrei să trăeşti mulţi ani,
Să bei vin de Drăgăşani.
DEPOZIT:
TIMIŞOARA
III, Spl. stâng al Begheiului 1

Nici un ac dela jidan!

Cele mai potrivite cadouri!

Pălării, chipiuri, cămăşi, gulere, manşete, ciorapi, jartiere, bretele, cravate, bastoane, etc.

IOAN BALINT
mare magazin de modă bărbătească
Timişoara
Fabric
Str. 3 August 7
TELEFON 6—80.

PREŢURI eftine şi fixe!

CINEMA
CETATE: 7, 8 şi 9 Oct. — APOLLO: 11 şi 12 Oct.
MĂHALA: 13 Octomvrie
DUPĂ DIVORŢ
După celebra operetă a lui VICTOR LEON. — Muzica de LEO FALL. — Regia: VICTOR JANSON.
Dela *Farmecul unui vals* şi *Dunărea albastră* n'am văzut în film o operetă mai frumoasă. In marele Cinema „Capitol“ din Bucureşti a rulat cu succes formidabil.
Veniţi, râdeţi şi vă încântaţi la frumoasele acorduri ale nemuritoarelor valsuri!
In rolurile principale: **Mady Christians, Walter Rilla** şi **Marcella Albani.**
Monopol: Filmcentrala, Timişoara,

„MIRA“
Sticlărie artistică — Fabrică de oglinzi
TIMISOARA-IOSEFIN
Splaiul stâng al Begheiului (lângă cafeneaua „Royal“)
A întrat sub conducere nouă!
Efectueşte orice comnndă eftin şi prompt

Institutul de Arte Grafice „CARTEA ROMANEASCĂ“ Sucursala Timişoara, Piaţa Iepeş Vodă 2. — Telefon: 1200.